

AGRU ÎN VICARIATUL MARAMUREȘ

Suplementul Organului „Dumineca”.

Administrația: Biroul AGRU-lui Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare deodată cu „Dumineca”.

Prețul 1 Leu împreună cu „Dumineca”.

A. G. R. U. Congresul Diecezan Satu-Mare 1932.

(Discurs de deschidere).

Excelență Preasfințit Domn Episcop, Onorat Congres,

Comitetul Diecezan al Agru-lui din Eparhia Maramureșului, ținând seamă de dispozițiunile cuprinse în Regulament, și-a ținut de plăcută datorință să convoace primul Congres anual, pentru ziua de azi la Satu-Mare.

Între motivele, cari au fost luate în seamă, era și termenul slințirii pietrei de temelie a bisericii în construcție, iar de alta parte ca credincioșii, cari ar dori să participe la ambele aceste serbări de înălțare sufletească, să poată participa cu aceeași ocazie.

Din numărul celor prezenți, putem constata, că locul și termenul Congresului este bine ales.

În prezența Excelenței Sale avem dovadă eclatantă, că acțiunea noastră e în completă armonie cu părerile Preasfințitilor noștri Arhiepiscopului și astfel activitatea Agru-lui nostru face parte din *Acțiunea Catolică* de pretulinderea — a lumii întregi, contemplată de Părintele nostru Papa Piu XI.

Conștiinți și convingși până la adâncul inimii noastre, știm și mărturisim, declarând sus și tare că: numai dând cele ce sunt ale împăratului — împăratului și cele ce sunt ale lui Dumnezeu — lui Dumnezeu, — vom putea lucra spre binele nostru temporal și cel de veci.

Onorat Congres,

Când Agrul Diecezan își împlinește prima dată datorința statutară, de a ține congresul anual, suntem ca pasagerii unui vas, care este gata să părăsească portul, ca să iasă în largul mării.

Este de mare importanță ca în momentul plecării, să ne fixăm bine, nu țelul, — căci acesta este dat, — ci poziția în care ne găsim în momentul plecării și punctul de unde pornim. Este de mare importanță nu ca să stabilim echipamentul necesar vasului, — căci cele mai multe popoare catolice, mergând cu mult înaintea noastră, au stabilit deja cel mai potrivit echipament și cele mai potrivite mijloace de înaintare, — ci trebuie

să vedem, dacă suntem noi oare pregătiți de a ne folosi bine și cu succes de aceste mijloace și de acest echipament. În fine trebuie să examinăm orizontul în direcția drumului, pe care va trebui să-l străbatem, că ar fi un mare neajuns, dacă unii dintre pasageri, în cursul drumului văzându-se în fața realităților grele s'ar decepționa, stând contra realitățile, cu aceea ce s'au așteptat.

Este de ajuns o privire cât de fugitivă dela Rusia la Spania, și dela Mexicul îndepărtat — până la noi — la București, unde marele maestru al logelor francmasonice române, a putut să anunțe fără de un cuvânt de protestare, ca axiomă: „că țara poate să trăiască fără biserici, — însă fără bănci nu. Este destul o privire, ca să ne dăm seama, că acelea ce se petrec înaintea noastră, nu sunt fulgerări periodice, semne de furtuni îndepărtate, ci sunt izbucniri violente, provocate de tensiunea dușmăniei infernale, în contra lui Dumnezeu și a Bisericii Sale.

Aceasta dușmănie are în fiecare țară o altă înfățișare. Ar fi de dorit ca în contra acestei dușmănie, bisericile creștine să găsească o bază și o formulă comună de apărare, de care răzîmându-se, vor putea respinge cu conștiință și cu demnitate aceste atacuri. Iar până la găsirea acelei formule, ele între ele ar trebui să se apropie. Fără să fiu autorizat, cred, că pot declara, că Agrul nostru, e gata în ori care moment la o astfel de apropiere, la care în primul rând sunt chemate bisericile aparținând ori căruia rit catolic. Nu putem spera în mod just o apropiere cu frații cei mai depărtați, dacă nu ne vom înțelege noi în primul rând și pe deplin cu cei, cu cari suntem una.

Primul sfert al acestui veac — cum ne spune Carreyre — nu s'a remarcat printr'un progres senzibil religios în sânul masselor. A ieșit totuși o elită socială din sânul acestor masse, care este animată de o credință din ce în ce mai vie și de o activitate crescândă, în domeniul religios. Trebuie să ne întrebăm, dacă și intelectualitatea noastră

se găsește într-o atare evoluare fericită? Și dacă da, în ce măsură și cu câtă intențitate?

Răspunsul pe care ni-l vom da, va fi determinant pentru noi, pentru că de acest aport sufleteș sunt legate toate rezultatele așteptate dela organizația noastră. Acest aport sufleteș este puterea motrică, care concentrată și îndrumată va da energia de lipsă, tuturor acțiunilor noastre, tuturor luptelor și revindicărilor noastre. Din acest aport sufleteș se va măăsura puterea noastră combativă, întru apărarea intereselor noastre.

Onorat Congres,

Vorbind de interese cu toată restricția textului statutar (art. 3. alin. a.) nu pot să despart interesele Bisericii universale, de interesele bisericii noastre române unite, nu pot să fac aceasta despărțire, cu atât mai puțin, că precum a spus P. S. Sa Alexandru al Lugojului, cu ocazia Congresului de constituire: „scopurile ce le urmărește Agru-l se confundă se acoperă pe deplin cu aceea, ce sf. Părinte numește *Acțiune Catolică* și sub care nume este recomandată atențiunii fiilor săi, din lumea întreagă. (Broșura Agru. An. I. Pag. 19.)

Dacă acțiunea noastră este identică cu Acțiunea Catolică — la care suntem chemați de sf. Părinte, toți catolicii de orice rit. — atunci acțiunea noastră trebuie să fie universală, concordantă, fără deosebire de etate, de sex ori de condițiuni sociale, de cultură, de tendințe naționale și politice, dacă ele nu sunt potrivnice doctrinei evanghelice, a legii creștine și nu implică renunțare la aceeaș doctrină și lege din partea susținătorilor lor. O acțiune care îmbrățișează omul întreg, în viața-i privată și publică, adevărată o pildă solidă, o cunoaștere adevărată a adevărilor religioase, o viață întreagă; bază necesară pentru orice apostolat ierarhic. (Scrisoarea sf. Părinte Papa Piu XI. către arhiepiscopul din Breslau.)

Și ca să se pună un sistem adecvat în toate aceste acțiuni sf. Părinte adaugă: „Acțiunea catolică în realizarea-i practică, va trebui să fie deosebită după deosebirea de vârstă și sex, condițiunea diversă a timpurilor și locurilor, de așa totuș, ca organizațiile tinerești să se dedice mai ales lucrurilor de educație și pregătire, iar energiile mature, să deprindă apostolatul lor într-un câmp mai vast, așa că nici o formă de operativitate binefăcătoare să nu fie exclusă sau neglijată întrucât aparține oarecum misiunii divine a Bisericii. (idem ibid.)

Nevrednicia mea, la aceasta onorifică președinție, ar ieși prea evident în fața Dvs. Onorat Congres, dacă aș cita toate caracterele date de Papa Piu X. de pie memorie, într-o enciclică: „*Il fermo proposito*,” pentru aceia, cari își asumă direcțiunea operelor catolice. În loc de aceasta, dați-mi voie să reeditez acele cuvinte, în cari acelaș pontifice a resumat într-o audiență postulatele fiecărui bun creștin, care vrea să fie apostol, acestea sunt: *pietatea, învățătura activitatea.*

Trăim timpuri democratice, aproape nu mai este țară, care să nu fie guvernată de

principii democratice, de altă parte, lumea catolică activă, văzând acest monopol al ideii democratice, a încercat o conciliațiune între spiritul democrat și între spiritul catolic. Inșă ce s'a întâmplat? Voind a încreștina democrația, au deviat la încercări de a democratiza creștinismul!

Deoarece și în mai multe scrisori pontificale s'a menționat democrația creștină, ca să se preintimpine ori ce echivoc, încă Preafericitul Părinte Papa Leon XIII. a crezut de lipsă, ca într-o scrisoare din 1901 să precizeze că „*Democrația creștină*” recomandată de sf. Scaun, nu trebuie înțeleasă într'un sens de acțiune politică și cumcă acest cuvânt în scrierile pontificale nu înseamnă altceva decât o *acțiune binefăcătoare față de popor.*

Din citatele de până acum, ați putut observa că cu desvoltarea organizmelor de apărare și întărire a intereselor Bisericii catolice rând pe rând, patru pontifici s'au ocupat și acuma aceasta desvoltare, atât în detaliu cât și în ansamblu, a fost absolut congruentă. În aceasta desvoltare a Acțiunii Catolice sunt două idei, cari sunt de a se privi în mod eminent, ca idei fundamentale. Una că: toate organizațiile sunt încadrate și subordonate autorităților ierarhice bisericești de unde deviza: „*Nimic fără episcop.*” A doua grijă extremă, nu cumva aceste organizații să fie amestecate în luptele politice ale diferitelor partide politice.

Am încercat să arăt în linii mari cadrele între cari se desvoltă Acțiunea Catolică în alte țări și în cari — întrucât cuvântul Preasfințitului din Lugoj rămâne realitate și scopul Acțiunii Catolice se acoperă pe deplin cu ale Agrului nostru — va trebui să ne desvoltăm și noi. Inșă aceste sunt numai cadre, miezul este: *focul sacru* care animează aceste acțiuni pe cât de variate, totuși strâns legate unele de altele, nu atât printr'o strânsă organizare, ci mai mult prin izvorul comun care isvorește din învățăturile credinței catolice.

Dacă ar fi între noi oameni puțin credincioși, cari ar trage la îndoială existența — la noi în mod suficient — a acestui foc sacru, vouă răspunde cu cardinalul Arhiepiscop Faulhaber că: în Acțiunea Catolică sunt indispensabile: un optimism și o încredere în ajutorul ceresc. Dece nu am avea și noi acest optimism?

Suntem de convingere, că Preasfinția Sa Alexandru al Maramureșului, adăunând în zilele trecute la exerciții spirituale un număr însemnat de preoți, a făcut un paș fericit în restaurarea noastră sufletească.

De aci din scaunul de mărturisire a Euharisticii Isus va izori și pentru noi acel foc sacru, de care este așa de mare lipsă în zilele noastre și mai ales în zilele cari vor să vină.

„*Ridicați ochii voștri și vedeți, că holdele sunt albe și coapte aproape de seceriș.*”

„*Secerișul e mult, iar lucrători sunt puțini, rugați dar pe Domnul secerișului să trimită lucrători în secerișul Său.*”

Cu acest desiderat a Mântuitorului, care prin urmare trebuie să fie și al nostru și care pe buzele mele se schimbă în rugămintă către toți aceia cari mă ascultă, declar primul Congres Diecezan al A. G. R. U. lui în Eparhia Maramureș de DESCHIS,